

**Gemeente
Rotterdam**

VIMIP EDITIE 2025

Voortschrijdende indicatieve meerjaren investeringsplanning

Datum

2025

Cluster

Maatschappelijke Ontwikkeling

Afdeling

Onderwijshuisvesting

Inhoudsopgave

1	Inleiding en toelichting	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel VIMIP	3
1.3	Afbakening	4
1.4	Indexering	4
1.5	Relatie Rotterdamse investeringsmotor (RIM)	4
1.6	Relatie meerjarenbegroting	5
2	Uitputting investeringskredieten	6
2.1	Stand van zaken	6
2.2	Prognose uitgaven komende jaren	6
3	Op te leveren projecten	7
3.1	Op te leveren projecten in 2025	7
3.2	Op te leveren projecten in 2026	7
3.3	Op te leveren projecten in 2027	8
3.4	Op te leveren projecten in 2028	8
3.5	Op te leveren projecten in 2029	8
3.6	Effecten meerjarenbegroting	9
4	Resterend investeringsvolume	10
4.1	Projecten in initiatieffase	10
4.2	Voorgenomen projecten uit IHP 's	11
4.3	Totaal investeringsvolume opgave onderwijshuisvesting	13
Bijlage 1: Lijst met afkortingen/verklarende woordenlijst:		14
Bijlage 2: Lijst nog te starten IHP-projecten		15

1 Inleiding en toelichting

In dit hoofdstuk wordt u meegenomen in de aanleiding om een VIMIP te maken en wat exact in de VIMIP is te vinden.

1.1 Aanleiding

Op 15 februari 2024 heeft de gemeenteraad het Integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2024-2027 vastgesteld. In dit IHP zijn de schoolgebouwen benoemd, die de komende jaren in aanmerking komen voor vervanging.

Eerder al zijn het IHP Onderwijs 2015-2019 (18 december 2014), het IHP Onderwijs 2020-2023 (28 mei 2020), de Vervangingsinvesteringen gemeentelijke binnensportaccommodaties (11 juli 2019) en de jaarlijks verplichte Onderwijshuisvestingsprogramma's (HVP), waar ook investeringen uit voortkomen, vastgesteld.

De VIMIP is de financiële rapportage over de investeringen in onderwijshuisvesting en wordt u jaarlijks toegezonden.

In het verleden werd gewerkt met tranches en jaarschijven voor de investeringskredieten. Een gemiddeld bouwproject duurt van initiatief tot eindafrekening vaak rond de 5 jaar en voor complexe en meervoudige projecten is dit meestal (veel) langer. Er ontstond daardoor een ophoping van kredieten, die lang gereserveerd dienden te worden. Het effect op de meerjarenbegroting volgde pas veel later, na afronding.

Bij de vaststelling van het IHP 2020-2023 is er daarom voor gekozen geen extra investeringskrediet te voteren. Voor de eerste jaren was er voldoende krediet om de verwachte uitgaven voor alle projecten te kunnen doen. Deze aangepaste werkwijze vroeg wel om samenvoeging van de gevoteerde kredieten, omdat deze niet meer één op één aan de projecten zijn gekoppeld, maar aan de volledige opgave. Per 1 januari 2025 is extra krediet gevoteerd op basis van de voortgang van de projecten.

Met het vaststellen van de IHP's heeft de raad besloten welke schoolgebouwen in aanmerking komen voor vervanging. De schoolbesturen kunnen de vervanging van de opgenomen scholen opstarten en deze onder normale omstandigheden ook tot uitvoering brengen.

Via de VIMIP monitoren we de uitputting van de kredieten en informeren we u jaarlijks over de financiële prognoses en effecten van de IHP's onderwijs. In deze VIMIP is de stand van zaken op 1 januari 2025 het uitgangspunt.

1.2 Doel VIMIP

Het doel van de VIMIP is om een beeld te geven wat er financieel, als gevolg van de uitvoering van de vastgestelde Integrale huisvestingsplannen (IHP's) onderwijs, op ons af komt.

Dat beeld bestaat uit:

- de (verwachte) uitputting van het investeringskrediet op basis van een prognose voor de korte termijn;
- de totale investeringsopgave en;
- de effecten op de meerjarenbegroting.

1.3 Afbakening

Deze VIMIP gaat over het lopende kalenderjaar én geeft een doorkijk voor de komende 4 jaar. In de VIMIP worden de projecten opgenomen, die ten laste worden gebracht van het onderwijshuisvestingskrediet. Dit betreft zowel IHP-projecten als investeringsprojecten die extra voortkomen uit het jaarlijks terugkerende onderwijshuisvestingsprogramma. In 2021 is ook het IHP gym vastgesteld. Ook deze projecten worden meegenomen in de VIMIP evenals de projecten, die vanuit de opgave vervangingsinvesteringen gemeentelijke binnensportaccommodaties (kortweg VGB 12) worden gerealiseerd.

In de doorkijk zijn *uitsluitend* projecten opgenomen waarvan:

1. De financiële consequenties voor de gemeente (op projectniveau) duidelijk zijn. Dat is het geval als de gemeente de businesscase voor het project heeft goedgekeurd en/of als de gemeente een beschikking voor bouwmiddelen heeft afgegeven.
2. Er een duidelijke planning is afgesproken met de bouwheer ten aanzien van de oplevering van het project. De bouwheer is op basis van de onderwijswetgeving het schoolbestuur, tenzij anders wordt besloten. Dit moment is relevant, want de oplevering van het schoolgebouw is het moment dat het project wordt geactiveerd op de balans van de gemeente Rotterdam en het investeringskrediet voor dat project is uitgegeven. Op dat moment ontstaat ook het effect op de meerjarenbegroting bij onderwijshuisvesting.

1.4 Indexering

Alle projecten, die zijn opgenomen in deze VIMIP, zijn geraamd op het prijspeil van het laatste fase product of, na aanbesteding, op einde werk. Jaarlijkse indexatie (conform verordening onderwijshuisvesting) en inflatie hebben invloed op de hoogte van de uiteindelijke stichtingskosten voor rekening van de gemeente. Voor 2025 is rekening gehouden met een indexatie van 5,68% conform systematiek VNG-normbedragen. De afgelopen drie jaar zagen we een hoge inflatie, door onder andere stijging van prijzen van energie en materiaal en krapte op de arbeidsmarkt in vrijwel alle relevante sectoren (bouw, overheid, zakelijke dienstverlening en onderwijs). In 2025 is de stijging afgezwakt. Krapte op de arbeidsmarkt zal mogelijk leiden tot vertraging van projecten. Het daadwerkelijke effect op de investeringsplanning is daarom moeilijk in te schatten.

1.5 Relatie Rotterdamse investeringsmotor (RIM)

In 2021 is de Rotterdamse Investeringsmotor vastgesteld. Daarmee is geld beschikbaar gesteld om vervanging van de gehele maatschappelijke vastgoedportefeuille van de gemeente mogelijk te maken, waaronder onderwijs.

De RIM gaat uit van een jaarlijkse vervangingsopgave en een vervanging na 40 jaar. De RIM is bedoeld om de toegenomen kapitaallasten door investeringen te dekken. Er is rekening gehouden met de dekking van kapitaallasten voor de projecten die zijn opgenomen in de reeds vastgestelde IHP's.

1.6 Relatie meerjarenbegroting

De VIMIP geeft een realistisch overzicht van de verwachte oplevering van projecten voor vier jaar vooruit en het benodigde investeringskrediet daarvoor.

In deze editie van de VIMIP zal ook een relatie worden gelegd met de meerjarenbegroting onderwijshuisvesting. Er wordt een zo realistisch mogelijke inschatting gegeven van de effecten op de meerjarenbegroting op basis van de planning. De effecten op basis van het beschikbaar gestelde investeringskrediet zijn reeds verwerkt in de meerjarenbegroting. In de VIMIP wordt een nadere uitwerking hiervan gegeven.

Kaders Onderwijshuisvesting

Grondwet artikel 23

- Zorg en toezicht onderwijs is taak van overheid
- Vrijheid om onderwijs te geven op levensbeschouwelijke grondslag
- Overheid behandelt alle onderwijs gelijk

Wetgeving funderend onderwijs (WVO, WPO en WEC)

- Zorgplicht gemeente voor onderwijshuisvesting
- Zorg instandhouding en eigendom huisvesting bij schoolbesturen
- Economisch claimrecht gemeente (teruglevering bij stoppen onderwijs en verbod op vervreemding)
- Verplichting tot opstellen verordening en jaarlijks vaststellen onderwijshuisvestingsprogramma

Verordening Voorzieningen huisvesting Onderwijs

- Lokale uitwerking zorgplicht (omvang en prioritering)
- Procedure jaarlijks toekennen huisvestingsvoorzieningen (nieuwbouw, uitbreiding, calamiteiten)

Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP)

- Meerjarenafspraken tussen gemeente en schoolbesturen over vervangingsopgave
- Nog geen wettelijke basis, wel vastgesteld beleid door gemeenteraad
- Geeft meer zekerheid en langetermijnperspectief dan jaarlijks programma

Gemeentelijke beleidsregels

- Voorschoolse Educatie (VE)
- Frisse scholen – Rotterdams ambitieprofiel

2 Uitputting investeringskredieten

2.1 Stand van zaken

In de meerjarenbegroting van de gemeente Rotterdam zijn verschillende kredieten opgenomen bestemd voor onderwijshuisvesting. Het betreft hier het samengevoegde krediet Onderwijshuisvesting (gevoteerde tranches IHP, VGB12, investeringen uit onderwijshuisvestingsprogramma's), Onderwijshuisvesting - Regiodeal en Huisvesting vroeg- en voorschoolse educatie (VE) in scholen.

De oorspronkelijke kredieten bedroegen respectievelijk € 516, € 44 en € 10 miljoen euro (totaal 570 miljoen). Per 1 januari 2025 is het krediet aangevuld met € 547 miljoen. Daarnaast is krediet gevoteerd van € 29 miljoen voor de beleidsregels kinderopvang met VE in scholen bij nieuwbouw. De dekking voor dit laatste krediet komt uit huuropbrengsten en is daarom niet meegenomen in deze optelling.

Voor 2025 en verder resteert het volgende saldo:

Omschrijving	Bedrag (x 1.000)
OHV krediet saldo op 31 dec. 2024	94.883
Gevoteerd krediet per 1 jan. 2025	547.330
Totaal beschikbaar OHV krediet 2025	642.213

2.2 Prognose uitgaven komende jaren

Op basis van de lopende projecten is door het uitvoeringsteam onderwijshuisvesting een prognose gemaakt van de uitgaven voor 2025 en 2026. Hierin zijn alle lopende projecten meegenomen, ook de projecten die zich nog in de initiatieffase bevinden.

Mede door het gevoteerde krediet per januari 2025 is op dit moment geen aanvullend investeringskrediet noodzakelijk.

Jaarlijks wordt krediet aangevraagd op basis van de lopende projecten en projecten in de initiatieffase met een vastgestelde startnotitie of een business case in de maak. Deze kredietaanvraag loopt mee in de jaarlijkse begrotingscyclus.

3 Op te leveren projecten

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke projecten we de komende jaren verwachten op te leveren. In de eerste jaren betreffen dit nog voornamelijk projecten uit het IHP 2015-2019 en uit het IHP 2020-2023. Dit heeft te maken met de looptijd van de projecten van gemiddeld ruim 5 jaar van initiatief tot oplevering. Voor complexe en meervoudige projecten is de gemiddelde looptijd langer.

Na oplevering worden de gebouwen in gebruik genomen en opgenomen in de collectieve huurovereenkomst van de afdeling Onderwijs met de afdeling Vastgoed. Dan start het effect op de meerjarenbegroting. De verwachting van de op te leveren projecten geeft informatie over het totale investeringsvolume.

De bedragen zijn geraamd op prijspeil van het laatste faseproduct of na aanbesteding op einde werk. De bedragen omvatten de totale stichtingskosten voor rekening van de gemeente inclusief BTW.

3.1 Op te leveren projecten in 2025

Schoolgebouw	Schooladres	Besluit	Soort investering
Prinses Margrietschool	Sportlaan 80	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
Nicolaas school	Korfmakersstraat 131	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
Zuider Gymnasium Basisschool (ZGBS)	Poortgebouw – Frits Touwstraat	HVP 23	Renovatie
A. Willeboerschool, De Hoge Brug	Hillegondastraat 21-25	IHP 20-23	Renovatie
Paus Joannes	Stuart Millpad 82	HVP 21	Uitbreiding
Agnes school	Persoonsdam 18	HVP 21	Uitbreiding
Wolfert Dalton en Mytyschool de Brug	Argonautenweg 55	HVP 18 of ouder	Sloop/ nieuwbouw
Minister Marga Klompé	Robert Kochplaats 346-348	IHP 15-19	Renovatie
TOTAAL (x € 1.000)			83.881

3.2 Op te leveren projecten in 2026

Schoolgebouw	Schooladres	Besluit	Soort investering
OSC Stadionpark Varkenoord	Varkenoord	HVP 18 of ouder	Nieuwbouw
Onderwijs locatie Laan Op Zuid (OWL LOZ)	Laan op Zuid	HVP 18 of ouder	Nieuwbouw
Kameleon gymzaal	Carnissedreef 2-4	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
Kameleon school	Carnissedreef 2-4	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
OBS De Margriet	Sonmansstraat 87	IHP 20-23	Renovatie
Portus Juliana	Talingstraat 6/ Roerdomplan 42	IHP 24-27	Renovatie

Gymzalen Roerdomplaan	Roerdomplaan 38-40	IHP 24-27	Renovatie
Daltonschool Overschie	Abtsweg 77	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
Bloemhof & Pantarijn	2e Balsemienstraat 14	HVP 18 of ouder	Sloop/ nieuwbouw
CBS Beatrixschool	Herenoord 10	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
Horizon	Goudkruid 105-107	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
De Piloot	Merkelbachstraat 6-8	IHP 20-23	Nieuwbouw
Marnix Gymnasium	Essenburgsingel 58	HVP 21	Uitbreiding
Zuider Gymnasium uitbreiding	Groene Hilledijk 493	HVP	Renovatie
TOTAAL (x € 1.000)			213.354

3.3 Op te leveren projecten in 2027

Schoolgebouw	Schooladres	Besluit	Soort investering
Over De Slinge	Krabbendijkestraat 243-245	IHP 15-19	Sloop/nieuwbouw
Montessorischool	Essenburgsingel 25 C	IHP 20-23	Nieuwbouw
Tuinstad Schiebroek	Abeelweg 225	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
De Stern	Park16Hoven	HVP 18 of ouder	Nieuwbouw
IKC Nova SBO	Bertrand Russelplaats 7	IHP 20-23	Nieuwbouw
Alkemadehof (RSC, Accent, Gemeente)	Van Alkemadestraat 5-7	IHP 15-19	Renovatie
Da Costaschool	Johannes Brandstraat 3-7. Herontwikkeling betreft pand aan Christiaan de Wetstraat 118	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
OBS Crooswijk	Alberta Wellingpad 6	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
Globetrotter	Scharnierlocatie	IHP 20-23	Uitbreiding
TOTAAL (x € 1.000)			108.048

3.4 Op te leveren projecten in 2028

School	Schooladres	Besluit	Soort investering
Globe (incl SBO De Sonnevand)	Zwartewaalstraat 38B + 28	IHP 15-19	Renovatie
TOTAAL (x € 1.000)			18.348

3.5 Op te leveren projecten in 2029

School	Schooladres	Besluit	Soort investering
--------	-------------	---------	-------------------

Nieuw Zuid Olympia college gymzalen	Olympiaweg 395	IHP 15-19	Nieuwbouw
Steven Stermerdingschool	Slingeplein 10	IHP 20-23	Nieuwbouw
Gymzalen VGB12	Gymzalen VGB12	IHP GYM	Nieuwbouw
TOTAAL (x € 1.000)			37.205

3.6 Effecten meerjarenbegroting

Op het moment dat de investeringen zijn afgerond, geactiveerd en opgenomen in de collectieve huurovereenkomst, treedt het effect in de exploitatiebegroting bij onderwijshuisvesting op. Er wordt eens per jaar op 1 januari geactiveerd. Voor een zo accuraat mogelijk beeld wordt daarom per jaarschijf gekeken naar de projecten, die in dat jaar worden opgeleverd.

Bij het berekenen van de effecten zijn een aantal aannames gedaan. Er is uitgegaan van een interne rekenrente van 2,5%, een afschrijvingstermijn van 40 jaar en een annuïtaire afschrijving. Verder is uitgegaan van een opslag voor de zakelijke lasten en beheerkosten op de kapitaallasten van 13% in de collectieve huurovereenkomst met vastgoed. Dit is gebaseerd op het huidige gemiddelde.

In de onderstaande tabel is enkel rekening gehouden met de globale effecten van de investeringen uit de IHP's. Er is geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de vrijval van kapitaallasten, verschillen tussen renovatie en nieuwbouw en ontwikkelkosten, die al dan niet in de collectieve huurovereenkomst terecht komen.

Jaar	Op te leveren projecten (x €1.000)
2025	83.881
2026	213.354
2027	108.048
2028	18.348
2029	37.205
Subtotaal	460.836

Jaar	Kapitaallasten (x €1.000)	Opslag 13% (x €1.000)	Toename (x €1.000)
2025+1	3.341.492	434.394	3.775.886
2026+1	8.499.219	1.104.898	9.604.117
2027+1	4.304.232	559.550	4.863.782
2028+1	730.915	95.019	825.934
2029+1	1.482.105	192.674	1.674.779

4 Resterend investeringsvolume

In het vorige hoofdstuk zijn de lopende projecten opgenomen, waarvan de stichtingskosten en planning in beeld zijn gebracht en vastgesteld door middel van een goedgekeurde businesscase, beschikking bouwmiddelen of toegekende aanvraag op het onderwijshuisvestingsprogramma.

In de IHP's zijn ook projecten opgenomen, die zich nog in de initiatieffase bevinden en projecten die nog niet zijn opgestart. Om een beeld te krijgen van de middelen die nodig zijn om de vastgestelde IHP's uit te voeren, zijn ook deze 'projecten' in beeld gebracht.

Hierbij geldt dat hoe priller een project en hoe verder weg in de tijd de oplevering wordt verwacht, hoe groter de mate van onzekerheid in de ramingen. Bij het vaststellen van de scope en de planning kunnen de uiteindelijke benodigde investeringskosten anders uitpakken.

4.1 Projecten in initiatieffase

Deze projecten zijn wel gestart, maar hiervoor is nog geen businesscase gereed en is nog geen beschikking bouwmiddelen afgegeven. Het prijspeil is uiteenlopend. Het totaalbedrag is de totale stichtingskosten voor rekening van de gemeente inclusief BTW¹. Het gaat dus om andere projecten, dan in hoofdstuk 3 zijn opgenomen.

Schoolgebouw	Schooladres	Besluit	Soort investering
Laurens Cupertino	Bree 61	IHP 15-19	Renovatie
Campus Internationaal Onderwijs en Sport	Benticklaan	HVP 22	Sloop/ nieuwbouw
Wilhelminaschool	Natersweg 7	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
De Swaef	Carnissensingel 20	IHP 20-23	Nieuwbouw
Schoterboshof	Ontwikkeling Schoterboshof	IHP 20-23	Nieuwbouw
Gymzalen Passer College	Waghemakerestraat	IHP GYM	Nieuwbouw
OBS De Triangel (Huismanstraat)	De Quackstraat 76/ Landmanstraat 2	IHP 20-23	Nieuwbouw
Gymzalen Pendrecht (nabij Over de Slinge)	Sommelsdijkstraat	IHP GYM	Nieuwbouw
De Schakel	Cloese 4	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
Dubbele gymzaal	Vrijenbansestraat 48	IHP GYM	Sloop/ nieuwbouw
OBS 't Prisma	Nieuwe Wetering 251	IHP 20-23	Uitbreiding
Einstein Lyceum	Campusplein 18	HVP 21	Uitbreiding
Ibn-i Sina, Talingstraat	Zegenstraat 120	IHP 15-19	Renovatie
Avicenna college	Spaanseweg 8	IHP 24-27	Nieuwbouw
Gymzaal Heijbergerschool	Nabij Heijbergerschool	IHP GYM	Nieuwbouw
Het Podium/ De Regenboog	Pieter van Aschstraat 1-3	IHP 15-19	Nieuwbouw
Risala	Hollandsestraat 74	IHP 15-19	Renovatie

¹ De stichtingskostenramingen/bouwbudgetten van op te leveren projecten zijn exclusief bouwrente die op investeringsprojecten drukt.

Kompas	Spijkenissestraat 15	IHP 15-19	Renovatie
Johan Bogermanschool	Stichtseplein 3-5	IHP 15-19	Nieuwbouw
Horeca Vakschool	Noordsingel 72	IHP 20-23	Renovatie
CBS de Akker - CBS Elout van Soeterwoude	Millinxstraat 33	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
Toermalijn	Hijkerveld 5	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
Zalmplaatschool	Aalreep 8	HVP 21	Uitbreiding
Heer Bokel College	Prins Alexanderlaan 151/ Tattistraat 13	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
De Schalm	Katendrechtsestraat 61	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
Accent VSO op Noord	Piccolo 50 (toekomstig)	IHP 20-23 en HVP 15	Vernieuwbouw
Basisschool Hiraa	Malmöpad 60	Toekomstig IHP 27-31 of HVP indien eerder nodig	Vernieuwbouw
IKC Albert Plesman	Nieuwe Ommoordseweg 99	IHP 20-23	Sloop/ nieuwbouw
Korfmaker gymzalen (3)	Korfmakersstraat 127-129	IHP 15-19	Renovatie
Waalse school, Koningin Wilhelminaschool	Goudseweg 15 en/of 25	IHP 15-19	Renovatie + sloop/ nieuwbouw
Dominicusschool	Noorderhavenkade 45 - 49D	IHP 15-19	Sloop/ nieuwbouw
Bavokring + gymzaal	Willem Ruyslaan 17	IHP 15-19	Nieuwbouw
OBS het Landje	Baan 163	IHP 20-23	Nieuwbouw
GSR	Koperstraat 23	IHP 20-23	Nieuwbouw
Goede Herderschool	Kastanjeplein 6	IHP 20-23	Nieuwbouw
Basisschool Nieuw Kralingen	Ntb	IHP 24-27	Nieuwbouw
De Pionier	Valenciadreef 6	IHP 20-23	Nieuwbouw
Laurens Lyceum	Voorhout 100	HVP 20	Uitbreiding
Rotterdams Montessori Lyceum	Schimmelpenninckstraat 17	IHP 20-23 VO op Noord	Uitbreiding
Finlandia + gymzaal	Brigantijnstraat 46-48	IHP 20-23	Onbekend
Tarcisiusschool	Johan de Wittlaan 5-9	IHP 20-23	Renovatie
Comenius De Meerpaal	Kreeftstraat 44	IHP 20-23	Renovatie
TOTAAL (x €1 miljoen)			423

4.2 Voorgenomen projecten uit IHP 's

Vanuit alle IHP's zijn er projecten die nog niet zijn gestart. Deze projecten worden wel ten laste gebracht van het totaal krediet Onderwijshuisvesting. Om een idee te hebben van het totale investeringsvolume is hiervan een globale overkoepelende raming gemaakt.

IHP 15-19

Vanuit het IHP 15-19 uit de verschillende jaarschijven, zijn vijf projecten nog niet gestart. Het gaat hierbij om 2 kleine scholen en een dislocatie. De globale raming van deze projecten is circa € 20 miljoen.

IHP 20-23

Vanuit het IHP 20-23 is de 4de tranche volledig opgestart. 11 projecten vanuit het IHP 20-23 moeten nog worden opgestart. De globale raming voor het benodigde investeringskrediet voor deze projecten is ongeveer € 27 miljoen.

Voor het IHP 20-23 gym geldt dat voor de circa 15 projecten die uit dit IHP nog moeten worden opgestart circa € 84 miljoen nodig is. De meeste projecten uit het IHP gym zijn onderdeel van andere projecten en worden niet als zelfstandig project opgepakt. Van de nog op te starten projecten worden er tien zelfstandig opgepakt en vijf zijn onderdeel van een grotere ontwikkeling. Omdat de meeste projecten uit het IHP gym onderdeel zijn van een groter project, is de raming van de investeringskosten meegenomen in het bedrag van het IHP 20-23.

De oorspronkelijke raming voor IHP 20-23 inclusief gym was € 344,5 miljoen. Daarvan is € 66 miljoen bedoeld voor de 4de tranche, € 94,5 miljoen voor IHP gym. De ramingen van de reeds gestarte projecten zijn van de oorspronkelijke raming afgehaald.

Het geraamde investeringsbedrag is geïndexeerd naar prijspeil 2025.

IHP 24-27

De meeste projecten uit het IHP 24-27 moeten nog worden opgestart. De initiële raming voor de projecten uit het IHP 24-27 bedroeg € 342 miljoen. Als we de ramingen van de gestarte projecten hiervan afhalen, dan is er nog een investeringsbedrag van zo'n € 304 miljoen benodigd.

Totaal

In totaal komt het investeringsbedrag voor alle op te starten projecten uit de verschillende IHP's dan uit op zo'n € 435 miljoen (zie onderstaande tabel).

Resterende investeringsbehoefte	Bedrag (x €1 miljoen)	
IHP 15-19 (5 projecten nog op te starten)	20	
IHP 20-23, 4de tranche	0	
IHP 20-23, initiële raming, incl. gym	111	
IHP 24-27, initiële raming	304	
Totaal investeringsvolume nog op te starten projecten		435

De projecten die nog niet zijn opgestart vanuit de verschillende IHP's zijn in bijlage 2 opgenomen.

4.3 Totaal investeringsvolume opgave onderwijshuisvesting

De optelling van de reeds gestarte projecten en de nog op te starten projecten uit de IHP's Onderwijshuisvesting geeft een beeld van het totale investeringsvolume. Een deel van dit bedrag is al gevoteerd en uitgegeven.

Jaar	Op te leveren projecten (bedrag x €1 miljoen)
2025	84
2026	213
2027	108
2028	18
2029	37
Subtotaal	461
<i>Projecten in initiatieffase (indicatief)</i>	423
<i>Voorgenomen projecten uit IHP's (indicatief)</i>	435
Totaal investeringsvolume	1.319

Belangrijkste conclusie uit bovenstaande is dat aanvullend investeringskrediet noodzakelijk is om de volledige opgave uit te kunnen voeren. Het vervangen van de schoolgebouwen is een voortdurend proces. We werken daarom toe naar een gelijkmatige vervanging van de schoolgebouwen en een financiële investeringslast van ongeveer € 83 miljoen per jaar waar de organisatie zich qua menskracht en middelen op kan inrichten. Dit is ook zo opgenomen in het IHP 2024-2027. Vooralsnog bestaat een groot deel van de onderwijsportefeuille uit schoolgebouwen met een bouwjaar van rond de jaren '60 en '70, waardoor op korte termijn extra inzet nodig is en meer wordt gebouwd. Dit is ook terug te zien in de IHP's.

Bijlage 1: Lijst met afkortingen/verklarende woordenlijst:

Btw:	belasting over de toegevoegde waarde of omzetbelasting
BVO:	Bruto vloeroppervlakte, de oppervlakte inclusief constructieruimte, verkeersruimte en installatieruimte
HVP:	Huisvestingsprogramma, jaarlijkse lijst met toegekende huisvestingsvoorzieningen
IHP:	Integraal huisvestingsplan, plan met meerjarenperspectief voor de huisvesting
Investering:	De gemeente geeft veel geld uit aan gebouwen, wegen etc. Als iets nieuws gemaakt of gekocht wordt, dat meerdere jaren mee moet gaan en meer kost dan € 100.000, dan spreken we over investeringen.
Kapitaallasten:	Uitgaven aan investeringen mag je niet direct ten laste van het huidige boekjaar brengen. Bij elk object wordt gekeken hoe lang dit meegaat. Het aantal jaar bepaalt de afschrijvingstermijn (voor gebouwen 40 jaar). Na gereed komen worden de gemaakte kosten in jaarlijkse porties afgeschreven en wordt hier een rente over berekend. Deze rente en afschrijving noemt men kapitaallasten.
Annuïtaire afschrijving:	Kapitaallasten berekend over de gehele looptijd in jaarlijks gelijke bedragen
NPRZ:	Nationaal Programma Rotterdam Zuid
RIM:	Rotterdamse investeringsmotor, dekking van kapitaallasten voor de vervanging van het gemeentelijk, maatschappelijk vastgoed
VE:	Voorschoolse educatie
VIMIP:	Voortschrijdende Indicatieve Meerjaren Investeringsplanning
VGB12:	Vervanging gemeentelijke binnensportaccommodaties
VNG-normbedragen:	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten publiceert jaarlijks normbedragen voor onderwijshuisvesting, die gebaseerd zijn op de systematiek en indexatie uit de modelverordening voor onderwijshuisvesting.
Onderwijswetgeving:	Voor het funderend onderwijs betreft dit de WPO, WVO en de WEC
WEC:	Wet op de expertisecentra (over speciaal en voortgezet speciaal onderwijs)
WPO:	Wet op het primair onderwijs (basis- en speciaal basisonderwijs)
WVO:	Wet op het voortgezet onderwijs

Bijlage 2: Lijst nog te starten IHP-projecten

IHP 20-23 en eerder:

Albert Schweitzer, Baanweg
De Kruidenhoek, Geelkruid
De Mare, Fichtestraat
Erasmiaans Gymnasium, Wytemaweg
Instituut Mr. Schats Noord, van Enckevoirtlaan
Johannes-Martinusschool, Boezemweg
Libanon Lyceum, Mecklenburglaan en Ramlehweg
MT010/Montessori mavo, Walenburgerweg
Prins Alexander, Curieplaats

Kleine scholen:

De Barkentijn, De Haerestraat
De Korf, Korfmakersstraat
De Pijler dislocatie
Inova, Mercatorweg
OBS de Esch, Lage Filterweg
Prinses Julianaschool en dislocatie (Fontein)
Theresiaschool, Strevelsweg

IHP 24-27:

Accent Praktijk Onderwijs Hoogvliet, Max Havelaarweg
Agnesschool, Persoonsdam
Bergse Veld School voor speciaal onderwijs + gymzaal, Mozartlaan
Blijvliet, Hillevliet
Cluster West Rozenburg: Phoenix, Bramenpad, Gruttostraat en Nachtegaallaan en De Regenboog, Perengarde en Nachtegaallaan
Cornelis Haak, Algiersstraat
De Akkers, Jagerslaan
De Hoeksteen, Kerkwervesingel
De Klaver + gymzaal, Katendrechtse Lagedijk
De Koppeling + gymzaal, Herkingenstraat
De Nieuwe Haven, Nassauhaven
Elisabethschool, Carnissedreef
Emmaus, Buitenhofstraat
Emmauscollege + gymzalen, Alexandriëstraat
Gymzalen Oud-Charlois, Triangel en Talingstraat
Instituut Mr. Schats Zuid, Kastanjedaal
Kindcentrum Emma, Hilleniussingel
Meester van Eijck, Ruimersdijk
Paus Joannes, Stuart Millpad
Petrus Datheenschool, Biezenkreek
RSV Zuid, Stuart Millpad
SBO Lucas, Korfmakerstraat
Talmaschool, IJscubstraat
Tyltyl/Mytyschool, Kromme Zandweg
Vreewijkschool, Groenezoom
Vrije School West, Velsenluststraat
Yulius MFC, Rhijnauwensingel